

**Слово на ректора проф. дфн Анастас Герджиков на академичното
тържество за патронния празник на Софийския университет
„Св. Климент Охридски“
25 ноември 2016 г.**

Скъпи колеги и гости,

Всяка година на тази дата Софийският университет „Св. Климент Охридски“ чества своя патронен празник. Целият месец ноември е изпълнен със събития, свързани със Свети Климент.

Тази година е особено наситена със събития, защото честваме 1100 години от успението на нашия светец – годишнина, включена и в културния календар на ЮНЕСКО. Тази сутрин в катедралния храм българският патриарх Неофит отслужи съборна света литургия. В криптата можете да видите изложбата „Икони от България IX-XIX век“. Само след няколко минути започва международна научна конференция на палеослависти от цял свят, която е една от многото инициативи, които организирахме съвместно с колегите от БАН. Вчера открихме изложба, посветена на Св. Климент в Университетска библиотека, днес се открива изложба в БАН. Вчера вечерта в тази празнична аула имаше концерт с църковно-славянски песнопения, а тази вечер празничен хоров концерт на църковна музика ще има в зала „България“. Многобройните събития през целия месец просто не могат да се изброят.

Когато вчера отворих пресата, за момент помислих, че съм се преселил в друг свят. Вместо обичайните лоши и пошли новини в няколко вестника попаднах на статии и интервюта, посветени на годишнината на Климент Охридски. Те отдават дължимото на този духовен гигант и отбелязват националните чествания и пристигането на мощите му – главата на светеца, от гръцкия манастир „Св. Йоан Кръстител“.

Името на Климент Охридски е завинаги свързано с пренасянето на славянската писменост в България и с утвърждаването на старобългарския език и на българската книжовност, чийто разцвет през този период още през 19. век е наречен „Златен век“. Св. Климент е оставил огромно творчество – десетки жития, похвални слова, църковни песнопения, поучения и много други. Голям авторитет е и сред други народи, които са ползвали, преписвали и преработвали негови творби (над 1500 преписа).

Огромното духовно влияние на Св. Климент Охридски го прави достоен патрон за нашия университет, а нас вдъхновява винаги да се стремим да сме достойни за него.

На тази дата преди една година си позволих в краткото си слово да очертая една визия за това, какъв трябва да бъде Софийският университет, ако иска да бъде храм на духовността и знанието и кратка програма за пътя към тази цел.

Наистина успяхме да превърнем Климентовите чествания във важно културно събитие и да почетем нашия патрон с много и разнообразни

инициативи, които да покажат резултатите от нашата образователна, научна и културна дейност и ползата за обществото от нея.

Продължаваме успешно развитието на Университета като най-стар, най-голям и най-престижен изследователски университет у нас.

През 2016 г. Софийският университет за първи път влезе в класацията Times Higher Education и се изкачи с 50 места в класацията QS World University Rankings. Според Рейтинговата система на висшите училища в Република България отново сме първи в повечето професионални направления, в които предлагаме обучение. Двама учени от Софийския университет бяха удостоени с наградата за наука „Питагор“ за 2016 г.

В сътрудничество с държавните институции допринесохме за формирането на държавната политика в областта на висшето образование и науката и за приемането на справедлива уредба на висшето образование, която въвежда нов модел на финансиране и стимулира резултатите.

Вече кандидатствахме с проекти по Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ и други оперативни програми и подготвяме нови мащабни проекти.

Започнахме да стабилизираме финансово Университета. През изминалата година изплатихме 5 милиона задължения, въпреки че бюджетът е като миналогодишния и осигурихме над 5 милиона лева допълнително към предвидения бюджет. Няколко работни групи и външни организации направиха преглед и оценка на финансовата политика на Софийския университет през последните години и анализ на структурата на приходите и разходите. Съветът на деканите прие предложения за оптимизация на работата ни и за ефективното и справедливо разпределение на средствата между звената на Университета.

Беше избран главен мениджър на Софийския университет и беше създадено звено за финансово-административен контрол, което вече доведе до повишаване на приходите от няколко вида дейности. След няколко дена на Общото събрание на Университета ще разгледаме внесените предложения за изменение на Правилника за устройството и дейността на Софийския университет.

Беше разработена нова процедура за атестирането на преподавателите, беше направен анализ и оценка на част от административните процеси.

Направихме подобрения във функционалността на студентската информационна система, модернизирахме процедурата за кандидатстване на студентите от Софийския университет за мобилност по програма „Еразъм+“ и въведохме електронна система за регистрация, обслужване и администриране на пристигащите студенти по програмата. Двустранните договори на Софийския университет достигнаха над 350 с над 60 държави от всички континенти.

Софийският университет получи акредитация на средата за дистанционно обучение и беше акредитирана първата магистърска програма в дистанционна форма. Започна изпълнението на проекта „Студентски практики“, по който отново хиляди студенти на Софийския университет ще могат да придобият практически опит и да опознаят бъдещите си работодатели.

Културният център, Университетският театър, университетските телевизия и радио, нашите музеи продължиха активната си културна и образователна дейност. Софийският университет е домакин на над 1000 научни и културни събития годишно.

Всички тези успехи ни радват, но още повече ни радва оптимизмът, който ни вдъхват реформите, предприети на национално ниво. След изменението на Закона за висшето образование и на подзаконовата нормативна уредба сме изпълнени с надежда, че мерките, предвидени в Стратегията за развитието на висшето образование наистина ще се изпълнят. За първи път имаме възможност да предприемем стъпки за признаването на Софийския университет за изследователски. За първи път от много години подкрепихме проекта за Закон за държавния бюджет в частта му за висшето образование, защото отразява новите справедливи принципи на финансиране. За първи път от осем години мислим за разумно повишаване на доходите на преподавателите и служителите.

Нека си пожелаем тази юбилейна година да стане наистина преломна за българското висше образование и за Софийския университет и да очертае трайна тенденция към справедливо стимулиране на постиженията.

Само така ще можем да се съсредоточим върху истинските си задачи – предлагане на качествено висше образование, постигане на високи научни резултати и връщане на ролята на интелектуалците като духовни водачи на нацията.

Свети Климент Охридски ще ни подкрепя в тази мисия, за да се покажем още по-достойни да носим неговото име!